

Insolvence fyzických osob a možné způsoby řešení

Disertantka si zvolila za předmět svého zkoumání oblast insolvenčního řízení. V současné době, kdy stále stoupá počet fyzických osob, které jsou nuceny řešit svoje zadlužení, je toto téma velmi aktuální. Z tohoto hlediska je třeba disertantku pochválit za aktuální volbu tématu. Problematika řešení insolvence fyzických osob není dosud v literatuře dostatečně řešeno, proto předkládaná práce vhodně reaguje na potřebu chronologického uspořádání možností fyzické osoby řešit svůj úpadek.

Insolvenční právo, po zavedení nového insolvenčního zákona, nesporně patří k významné části právní praxe, která vyžaduje rozsáhlé a průřezové znalosti celým právním systémem.

Vzhledem k tomu, že se jedná o právní normou novou, která zavedla celou řadu prvků, které dosud nebyly v našem právním rádu aplikovány, tak je pochopitelné, že je třeba, aby až praxe ukázala potřebu úprav a další synchronizace s ostatními normami. Právní praxe ukázala, a stále ukazuje, že nedokonalost právní úpravy stále umožňuje, a to jak na straně insolvenčních správců, tak soudců, značné excesy, bohužel často velmi těžko postižitelné. Zavedení insolvenčního rejstříků je významným prvkem, který podpořil jednu z hlavních myšlenek autorů tohoto zákona a to transparentnost.

Autorka při zpracovávání zvolené problematiky použila zejména komparativistickou metodu, kdy srovnává současnou právní úpravu s úpravou předchozí vtělenou do zákona o konkurzu a vyrovnání z roku 1991, ale také úpravou slovenskou. Zde je možné uvést, že by si práce zasloužila větší zaměření na evropskou úpravu vtělenou do evropských směrnicí. Případně se více zaměřit na úpravu v okolních státech, zejména v Německu, z níž česká (ale i slovenská) úprava především vycházela.

K samotnému obsahu práce a k závěrům autorky:

Práce je členěna do několika systematických celků. V první části se autorka věnuje základním pojmem, se kterými pracuje insolvenční zákon. Pro obhajobu by bylo vhodné pohovořit o úpadku a charakteru úpadkové situace více obecně. Vymezení základních způsobů řešení dlužníkova úpadku jako fyzické osoby je sice strohé, ale autorka měla zřejmě za cíl podrobně analyzovat ten nejvhodnější způsob a tím je bezesporu oddlužení.

Autorka nezapomněla ani na velmi aktuální novelu insolvenčního zákona, která je označena jako „protišikanózní“ a jež si klade za cíl zamezit podávání bezdůvodných insolvenčních návrhů. Vzhledem k aktuálnosti tohoto tématu, jej považuji za vhodné jako téma pro obhajobu práce.

V kapitole o spotřebitelských úvěrech autorka analyzuje dopady uzavírání těchto smluv, které osvětluje a poukazuje na nutnost zavedení vyšší kontroly subjektů, kteří jsou licencováni jako poskytovatelé půjček. Spojení tohoto tématu se zadaným nosným tématem práce považuji za zdařilé.

Úvahy autorky o nutných změnách insolvenčního zákona jsou opodstatněné a zřejmě i podloženy její osobní praxí. Zavedení institutu povinného společného návrhu manželů má zcela určitě budoucnost a je možná na škodu, že autorka téma společného jmění manželů blíže neanalyzovala.

Závěrem je třeba říci, že autorka dobře zvládla analýzu řešené problematiky, ze které následně jako výsledek své práce zformulovala úvahy o nutnosti novelizace některých ustanovení insolvenčního zákona.

Práce je postavena nejen na teoretických znalostech autorky, ale i na praktických zkušenostech, které načerpala při řešení kauz jako insolvenční správkyně i advokátky. Kombinace těchto znalostí a výzkumu, který provedla při zpracování své práce je aplikována v předložené práci.

Práce je psána na základě znalostí rozsáhlé odborné literatury a judikatury. Jak již bylo ale naznačeno, je na škodu, že se autorka se více nevěnovala problematice evropské úpravě, byť autorka prokázala znalost judikatury Evropského soudního dvora, ze které ve své práci rovněž čerpala.

Závěrem je třeba říci, že autorka prokázala schopnost shromažďovat potřebné informace a fakta z odborné literatury a dalších zdrojů a následně tyto analyzovat a interpretovat v duchu právních teorií. V návaznosti na to prokázala schopnost formulovat relevantní a srozumitelné závěry a doporučení. Formální úprava práce včetně citací a dodržení stanoveného rozsahu je v souladu se stanovenými předpoklady.

Z výše uvedených důvodů práci doporučuji k obhajobě.

V Brně, dne 15. ledna 2013

*Doc. JUDr. Karel Schelle, CSc.
Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Brno*